

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/248/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518203378
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1518203378.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Michaely Královej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: C., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov - matka: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt T., J. XX, adresa na doručovanie M. XX, T. a otec: H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: D. P. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková, s.r.o. so sídlom Podzámska 32, Nové Zámky, IČO: 36 813 401, na návrh matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 02.05.2019, č.k. 20P/56/2018-167, jednomyselne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výrokoch I., II., III., IV. a závislom výroku VII. p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie:

- uložil otcovi povinnosť platiť zvýšeným výživným na maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX miesto doterajšej sumy 80 eur mesačne sumou 150 eur mesačne, počnúc dňom 06.06.2018, vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletého (výrok I.),

- uložil otcovi povinnosť platiť zvýšeným výživným na maloletého M. A., nar. XX.XX.XXXX miesto doterajšej sumy 70 eur mesačne sumou 130 eur mesačne, počnúc dňom 06.06.2018, vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletého (výrok II.),

- zročné výživné na maloletého C. za obdobie od 06.06.2018 do 30.04.2019 v celkovej sume 758,33 eur otcovi povolil splácať v pravidelných splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok k rukám matky (výrok III.),

- zročné výživné na maloletého M. za obdobie od 06.06.2018 do 30.04.2019 v celkovej sume 650 eur otcovi povolil splácať v pravidelných splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok k rukám matky (výrok IV.),

- deklaroval zmenu rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.01.2015 č.k. 20P/260/2014-112, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.03.2016 č.k. 11CoP/210/2015-154 (výrok V.),

- vo zvyšku návrh matky zamietol (výrok VI.) a deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 65 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), keď po vykonanom dokazovaní zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 20.01.2011, č.k. 13C/106/2010-55 (právoplatným dňa 01.02.2011) súd manželstvo rodičov rozviedol, na čas po rozvode obe maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca zaviazal povinnosťou platiť výživné na každé dieťa vo výške 30% z aktuálnej sumy životného minima (25,38 eur mesačne na každé dieťa). Matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemala, otec mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému H. A., nar. XX.XX.XXXX (v danom čase bola matka na rodičovskej dovolenke, rodičovský príspevok poberala v sume 256 eur a prídavky na deti vo výške 43,98 eur mesačne, s deťmi mala len bežné výdavky, bývala s nimi v E. F., n.o., kde za ubytovanie platila 100 eur mesačne, otec bol vo výkone trestu odňatia slobody). Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.01.2015, č.k. 20P/260/2014-112, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.03.2016, č.k. 11CoP/210/2015-154 súd zvýšil výživné na maloletého C. na 80 eur mesačne a na M. na 70 eur mesačne od 20.11.2014. V tom čase bola matka rozvedená, inú vyživovaciu povinnosť nemala, ako vyučená čalúnnička nemá prax, živila sa upratovaním, z dohody o pracovnej činnosti: v H. O., s.r.o. od 06.09.2012 do 15.06.2013 zarobila 26,08 eur v mesiaci máj 2013; v P.C., s.r.o. od 07.03.2013 za pomernú časť roka 2013 jej čistý priemerný mesačný príjem dosiahol 113,22 eur; v C. SK, s.r.o. od 17.09.2014 dosiahla príjem 120 eur netto mesačne; v IB S., s.r.o. od 06.10.2014 dosiahla príjem 105,24 eur netto. Matka uviedla, že brigádnicke upratuje byty so zárobkom cca 300 eur mesačne. Rodičia s oboma deťmi spolu žili od 01.10.2013 v podnájme, za ktorý platili 500 eur mesačne, kde po odsťahovaní sa otca v 02/2014 zostala bývať matka s deťmi a jej bratom. Od 01.06.2014 bývala s deťmi v inom podnájme, za ktorý platila 365 eur mesačne a za internet 11 eur mesačne. Bola nemajetná, zdravotný stav mala dobrý. Aj otec bol rozvedený, pribudla mu jedna ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej L. A., nar. XX.XX.XXXX. S L. matkou žil v podnájme za 350 eur mesačne, od 11/2014 platili 600 eur mesačne, pretože sa z podnájmu odsťahovala ďalšia rodina, s ktorou tam pôvodne bývali, čo však nepreukázal. Otec na výživu L. platil 50 eur mesačne, čo jej matka čestným prehlásením potvrdila. Naďalej mal vyživovaciu povinnosť k synovi H. A., nar. XX.XX.XXXX, keď rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 09.07.2014 č.k. 26P/232/2013-65 bola ústavná starostlivosť nariadená nad týmto dieťaťom predĺžená do 12.12.2015 a rozsudkom toho istého súdu č.k. 32P/106/2009-208 z 13.04.2011 súd určil otcovi výživné k H. vo výške 30% zo sumy životného minima. Otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, prepustený na slobodu bol 30.04.2013. Od 05.05.2013 do 07.05.2014 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti v J. cleaning, s.r.o. so zárobkom XX,XX eur netto mesačne. Pomoc v hmotnej núdzi poberal od 01.05.2013 do 31.05.2014 vo výške 62,50 eur mesačne v roku 2013 a za pomernú časť roka 2014 v sume 61,60 eur mesačne. Od 05.06.2013 do 24.06.2013 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti v E., s.r.o. s celkovým zárobkom 72,75 eur netto. V Autocentrum AAA Auto, a.s. pracoval od 28.04.2014 na pozícii: pracovník podpory predaja, kde jeho čistý priemerný mesačný príjem za pomernú časť roka 2014 dosiahol 669,91 eur. Tento zamestnávateľ oznámil, že mal viacero exekúcií. Otec pracoval aj brigádne s mesačným zárobkom 20-60 eur. Ako alergik si raz za dva mesiace kúpil spray s doplatkom 19,70 eur, čo nepreukázal. R. R. Felíciu, inak bol nemajetný. Ako vyučený automechanik v tomto odbore pracovať nemohol, nakoľko nemôže pracovať v prašnom prostredí. V školskom roku 2014/2015 bol maloletý C. druhák a M. prvák základnej školy, ktorá vyčíslila náklady C. v celkovej sume cca 173,94 eur (obedy v školskej jedálni 100 eur, školský klub 30 eur, rodičovský príspevok 15 eur, triedny fond 7,50 eur, pomôcky zakúpené cez školu 8,84 eur, poistenie proti krádeži 1,60 eur, pracovné zošity, kniha z anglického jazyka a matematiky 27 eur, hygienické potreby 4 eur) a M. v sume 166,80 eur (obedy v školskej jedálni 100 eur, školský klub 30 eur, triedny fond 20 eur, pomôcky a zošity 16,80 eur). Do týchto nákladov nebola zahrnutá aktovka, písacie potreby, potreby na výtvarnú výchovu, úbor na telesnú výchovu, prezuvky. Pre nedostatok finančných prostriedkov nenavštevovali žiadne krúžky. Ďalšie náklady mala matka súvisiace so zabezpečením ich výživy a ošatenia. Zdravotný stav C. nevyžadoval trvale zvýšené náklady, M. preukázateľne navštevoval imuno-alergologickú poradňu a od 24.01.2014 užíval lieky.

3. V posudzovanej veci súd prvej inštancie zistil, že matka s oboma deťmi v 2-izbovom prenajatom byte, za ktorý platí 500 eur mesačne, žije sa upratovaním a dlhodobo pracuje na dohody o pracovnej činnosti v IB Rein, s.r.o. s priemerným čistým mesačným zárobkom 60,60 eur za obdobie od 06 do 12/2017, 102,88 eur v roku 2018 a 185,89 za prvé tri mesiace roka 2019, prídavky na deti pobera v aktuálnej výške 47,36 eur mesačne. Okrem toho si brigádne upratovaním bytov zarobí mesačne 600 - 800 eur. Je nemajetná,

so zdravotným stavom trvale zvýšené náklady nemá. Otec je vyučený elektromechanik, pre zdravotný stav nikdy vo vyučenom odbore nerobil, lebo je alergik, astmatik, bronchitik, má histamínovú intoleranciu. Naďalej pracuje v AUTOCENTRE AAA AUTO, a.s., od 01.08.2016 vykonáva funkciu Team Leadera pre operatívu v pobočke Nitra. Od 23.09.2016 bol práceneschopný, keď uvedeného dňa prekonal infarkt myokardu a pre nikotinizmus mu nebola indikovaná kúpeľná liečba. Nemocenské dávky mal vyplácané od 03.10.2016 v priemernej výške 475 eur mesačne, v rozhodnom období - t.j. od 06/2017 do 21.09.2017 v priemere 235,22 eur mesačne. Jeho čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 22.09.2017 - 31.12.2017 dosiahol 781,73 eur, za obdobie 01-11/2018 činil 803,86 eur a za prvé tri mesiace roka 2019 dosiahol 793,61 eur. Zamestnávateľ mu titulom exekúcie na úhradu dlžného výživného zrážal zo mzdy mesačne 70 eur (12/2017 - 12/2018) s výnimkou mesiaca 11/2018, kedy mu zrazil 47,48 eur a v tom istom mesiaci mu sociálna poisťovňa zrazila 51,88 eur. Býva od 01.07.2016 vo vlastnom rodinnom dome v D. P. zaťaženom hypotekárnym úverom, ktorý aktuálne spláca po 204 eur mesačne, okrem toho spláca spotrebný úver po 169,14 eur mesačne a vlastní tri autá zn. Felícia (jedno z nich je rozobraté na súčiastky). Dňa 15.09.2018 uzatvoril ďalšie manželstvo s matkou maloletej L., je invalidný po prekonanom infarkte myokardu (PN bol od 23.09.2016 do 01.10.2017) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45% i vzhľadom na jeho viaceré diagnózy, od 22.09.2017 má priznaný invalidný dôchodok, ktorý aktuálne poberá v sume 144,30 eur mesačne. Dcéra L. má zdravotné problémy: imunodeficit, Atopická dermatitída a Recid. infekty HDC, histamínovú intoleranciu a intoleranciou na kravské mlieko vyžadujúce osobitnú starostlivosť, preto je manželka otca na predĺženej rodičovskej dovolenke, rodičovský príspevok poberá v sume 220,70 eur mesačne a prídavky na deti v sume 71,04 eur (Posudok ÚPSVaR Nitra o dlhodobu nepriaznivom stave L. platný od 01.03.2019 do 18.11.2020). Manželka má z predchádzajúceho manželstva dve maloleté deti E.: D., nar. XX.XX.XXXX navštevuje SOŠ, má ľahké mentálne postihnutie a od 08.01.2018 prestupuje na internátnu školu - OU, s čím sú zvýšené náklady na bývanie, stravu a cestovné a P., nar. XX.XX.XXX žiačka základnej školy, má Atopickú dermatitídu, histamínovú intoleranciu a alergiu na trávy. Otec vyčíslił mesačné výdavky: výživné C. a M. 150 eur, mobilný operátor 55,10 eur, strava 300 eur, hygiena a kozmetika 100 eur, lieky 50 eur, benzín 90 eur, hypotekárny úver 257,05 eur, voda a kanalizácia 30 eur, elektrina 60 eur, plyn 150 eur, TV 13,90 eur, internet 16,20 eur, RTVS 4,64 eur a ročné výdavky: domová daň 37,21 eur, komunálny odpad 60 eur, daň za psa 5 eur a poistenie domu 138 eur. Celkové mesačné výdavky vrátane výdavkov manželkiných detí predstavujú 1486 eur. Otcovi odpadla v roku 2017 vyživovacia povinnosť k synovi H.. Jeho manželka pracovala v Ranč u Bobiho, s.r.o. na dohodu o pracovnej činnosti, kde jej mesačný príjem za obdobie od 06/2017 - 12/2017 dosiahol 14,03 eur a za obdobie od 01/2018 - 11/2018 14,20 eur, poslednú dohodu mala uzavretú do 31.12.2018, pričom za 12/2018 nemala žiaden príjem. Maloleté deti sú v školskom roku 2018/2019 žiakmi Základnej školy Pankúchova 4, Bratislava - C. je dvanásť a pol ročný šiestak a M. jedenásť ročný piatak. Škola v hodnotení zo dňa 09.04.2019 uviedla, že finančné výdaje M. činia: triedny fond 5 eur; výtvarná výchova 4 eurá; pracovný zošit - z anglického jazyka 6,70 eur, z geografie 2,80 eur, na techniku 4 eurá, z etickej výchovy 3 eurá a z matematiky i s učebnicou 9,90 eur. Príprava na vyučovanie je u neho horšia, hlavne robenie domácich úloh. V prvom polroku mal dve a v druhom jednu neospravedlnenú hodinu za neskoré príchody do školy. Záujem o neho prejavuje matka. C. je zapísaný ako žiak 6.A triedy. V minulom školskom roku mal problémy so správaním a so vzťahmi k spolužiakom, viackrát bol na tieto témy robený pohovor s matkou a s psychologičkou. V tomto školskom roku je na žiadosť matky umiestnený do LVS, kde dosahuje priemerné výsledky. Jeho náklady v súvislosti so školou sú: pracovný zošit a učebnica z matematiky pre 6. roč. 9,90 eur a pracovný zošit z angličtiny 7,40 eur. Súd prvej inštancie uviedol, že maloletý M. je alergik bez trvale zvýšených nákladov, deti nenavštevujú žiadne krúžky. Matka k návrhu pripojila vyčíslenie ich nákladov: C. (v čase do nástupu do sanatória): školská strava 24 eur/mesiac; pomôcky a učebnice 130 eur jednorázovo; ZRPŠ 15 eur jednorázovo a triedny fond 10 eur/šk. rok; M. školská strava 24 eur/mesiac; pomôcky a učebnice 130 eur jednorázovo; triedny fond 10 eur/šk. rok. Ostatné výdavky: strava 300 eur; drogeria 150 eur; šatstvo, obuv 150 eur; lieky 40 eur; prenájom bytu 500 eur; telefóny 20 eur a električky 26,90 eur. Maloletý C. má podľa udania matky dg. ADHD, odmietal sa učiť, bol agresívny a na základe odporúčania psychiatra je na základe Zmluvy o dobrovoľnom pobyte zo dňa 03.09.2018 na dobu neurčitú na dobrovoľnom pobyte v LVS, kde má poskytovanú komplexnú psychologickú, liečebno-pedagogickú starostlivosť, vzdelanie sa výchovnú starostlivosť. Výška nákladov za pobyt dieťaťa činí 3,30 eur/deň, za stravu (/okrem dennej dochádzky) 100 eur mesačne, podľa potreby mu matka za lieky platí 15 eur a 10 eur vreckové podľa oznámenia sanatória. Z hodnotenia maloletého C. vypracovaného 09.04.2019 LVS vyplýva, že nastúpil do ich zariadenia 03.09.2018, je žiakom 6. ročníka, snaží sa dosahovať čo najuspokojivejšie výsledky. Na vyučovanie prichádza z rodinného prostredia pripravený, dbá o svoj zovňajšok, vie byť nápomocný na každej strane, v škole i počas krúžkov. So školou a zariadením sa na začiatku pobytu matka aktívne

zapájala do spolupráce, v súčasnosti je spolupráca skôr na formálnej úrovni /telefonicky alebo emailom/ pravdepodobne z dôvodu jej príliš veľkej pracovnej zaneprázdnenosti. C. má stravu v ich zariadení 5x denne, za čo matka riadne platí. Mesačné náklady na pobyt v ich zariadení činia 100 eur, plus vreckové, ktoré je individuálne /cca 20 eur/mesiac.

4. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že od poslednej úpravy výživného uplynulo štyri a pol roka, za toto obdobie nastala zmena pomerov na strane oboch maloletých detí ich prestupom na druhý stupeň základnej školy (u C. v 09/2017 a u M. v 09/2018), čím sa matke zvýšili náklady súvisiace s ich školskou činnosťou. obe deti za uvedené obdobie úmerne veku vyrástli a ich potreby sa zvýšili v každom smere - výživa, ošatenie, obuv, voľnočasové aktivity, dovolenky, kultúra, zdravotná starostlivosť a podobne. Na strane rodičov nastala zmena pomerov v tom, že matka sa musela presťahovať do drahšieho podnájmu, jej príjem sa len mierne zvýšil. Otec v septembri 2018 uzavrel ďalšie manželstvo, odpadla mu jedna ďalšia vyživovacia povinnosť k synovi H. (podľa jeho udania v roku 2017), jeho príjem sa zvýšil podstatným spôsobom, nakoľko v čase poslednej úpravy výživného bol vo výkone trestu odňatia slobody (prepustený bol 30.04.2013), následne pracoval na dohody o pracovnej činnosti, poberal dávku v hmotnej núdzi až do 28.04.2014, kedy sa zamestnal v Autocentrum AAA Auto, a.s.. Jeho zdravotný stav sa zhoršil, keď 23.09.2016 prekonal infarkt myokardu, následne bol takmer rok práceneschopný, invalidita mu bola priznaná od 22.09.2017 s mierou poklesu schopnosti vykonávať pracovnú činnosť 45%. Naďalej je v riadnom pracovnom pomere a súčasne má vyplácaný invalidný dôchodok. Vyživovaciu povinnosť k dcére L. mal už v čase poslednej úpravy výživného. Jeho manželka je na predĺženej rodičovskej dovolenke pre nepriaznivý zdravotný stav maloletej L. a poberá naďalej rodičovský príspevok. Do 31.12.2018 pracovala na dohodu o pracovnej činnosti.

5. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie jednoznačne preukázané, že návrh matky je podaný dôvodne. Súd sa nestotožnil s názorom otca, že výživné slúži na zabezpečenie len základných potrieb dieťaťa, nakoľko sa ním majú zabezpečovať všetky oprávnené výdavky dieťaťa. Medzi takéto oprávnené výdavky dieťaťa patrí zabezpečenie výživy, ošatenia, obuvi, lekárska starostlivosť, školská činnosť, akcie organizované školou, kozmetika, hygiena, voľnočasové aktivity, dovolenky. Bez zvýšenia výživného na maloleté deti zo strany otca by matka len s ťažkosťami zabezpečovala ich všetky odôvodnené potreby. Otec výživné na deti neplatil riadne, ale aktuálne už splatil dlh na výživnom. Otec sa o deti nezaujíma, nebráva ich na dovolenky, neobdarúva ich pri príležitosti sviatkov. Pri rozhodovaní súd prihliadol na to, že otec, ktorý je v produktívnom veku (47 rokov), okrem výživného iným spôsobom potreby detí nezabezpečuje, napriek invalidite je schopný riadne pracovať. Nie všetky náklady detí sa preukazujú - ide o všeobecne známe náklady na výživu, služby, školskú činnosť a pod.. Matka zabezpečuje len bežné a základné potreby detí, z finančných dôvodov spoplatnené krúžky navštevovať nemôžu. Skutočnosť, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k synovi H. mu dáva dostatočný priestor na to, aby mohol riadne platiť zvýšené výživné na C. a M. za situácie, že vyživovaciu povinnosť k dcére L. mal už v čase poslednej úpravy výživného. Súd prihliadol aj na vývoj životných nákladov (nárast cien tovarov a služieb), ktoré sa vo všeobecnosti zvýšili, keď matka z doterajšej výšky výživného určenej v roku 2014 v súčasnom období zabezpečí podstatne menej potrieb detí ako v čase jeho určenia. Otec doteraz prispieva na výživu syna C. sumou 2,66 eur/deň a 2,33 eur/deň na M., pričom sa jedná o deti vo veku 12,5 a 11 rokov. Súd prvej inštancie neprihliadol pri rozhodovaní na to, že otec spláca hypotekárny úver a spotrebný úver, nakoľko túto skutočnosť je nutné vyhodnotiť v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a konštatoval, že otec nemá vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom jeho manželky pochádzajúcim z jej predošlého manželstva. Výživné zo strany otca na maloletého C. zvýšil na sumu 150 eur mesačne a na maloletého M. na 130 eur mesačne, keď vzal do úvahy, že jeho manželka je na predĺženej rodičovskej dovolenke a takto určená výška výživného je ale stále určená na dolnej hranici a nezodpovedá oprávneným a odôvodneným potrebám detí s prihliadnutím na ich vek, keď matka ešte stále svoju vyživovaciu povinnosť k deťom i keď v menšej miere, plní svojou osobnou starostlivosťou o deti, na ktorej sa otec nepodieľa. Bez zvýšenia výživného by matka aktuálne už len s ťažkosťami riadne zabezpečovala všetky odôvodnené a preukázané potreby detí. Podľa názoru súdu prvej inštancie je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na obe maloleté deti zvýšeným výživným. Pri rozhodovaní nezohľadnil argument otca, že matka zarába v IB Rein, s.r.o. viac ako má vyčíslený oficiálny príjem, nakoľko táto skutočnosť nebola preukázaná a rovnakým argumentom by mohol posudzovať aj príjem jeho manželky, ktorá na dohodu o pracovnej činnosti zarobila v mesiacoch marec, október a november 2018 po 7,89 eur mesačne.

6. Nakoľko súd prvej inštancie zvýšil výživné odo dňa, kedy matka podala návrh na zvýšenie výživného na súd, t.j. od 06.06.2018, zročné výživné ku dňu 30.04.2018 vyčíslil na maloletého C. v sume 758,33 eur (10 mesiacov a 25 dní x 70 eur) a na maloletého M. v sume 650 eur (10 mesiacov a 25 dní x 60 eur) a o podmienkach jeho splatnosti rozhodol podľa § 232 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), keď otcovi napriek tomu, že o to nežiadal, povolil zročné výživné splácať po 100 eur mesačne u každého dieťaťa vzhľadom na pomery zistené na jeho strane.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“).

8. Proti výrokom súdu prvej inštancie v ktorých zvýšil vyživovaciu povinnosť na obe maloleté deti a otcovi povolil zročné výživné na obe maloleté deti za obdobie od 06.06.2018 do 30.04.2019 splácať v mesačných splátkach (t.j. proti výrokom I., II., III. a IV.), podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých namietajúc, že súd prvej inštancie nezobral do úvahy všetky skutočnosti, ktoré boli v konaní preukázané a neprihliadol ani na možnosti otca. Otec v konaní riadne uviedol, aké výdavky musí nevyhnutne hradiť zo svojho príjmu na to, aby vedel zabezpečiť základné životné potreby seba, svojej manželky a malotej dcéry. V konaní preukázal, že mu pribudla jedna vyživovacia povinnosť k malotej L., ktorá ma zdravotné problémy vyžadujúce si zvýšené výdavky a v dôsledku ktorých musela ostať jeho manželka na predĺženej rodičovskej dovolenke. Otec uviedol, že matka nepoužije výživné pre potreby detí, ale bude z nich hradiť aj svoje výdavky, keď nemá príjem v takej výške ako deklaruje výdavky. Keďže doposiaľ určené výživné zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, mal súd prvej inštancie návrh matky zamietnuť.

9. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že súhlasí s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V vedeným pod sp.zn. 20P/56/2018 zo dňa 02.05.2019.

10. Otec podaním zo dňa 3.6.2020 oznámil, že v tomto roku prišiel o prácu, a to z dôvodu zdravotných problémov v dôsledku ktorých bol práceneschopný a aktuálne je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. V dôsledku toho, že si osvojil deti svojej manželky (tak ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Nitra sp.zn. 11P/55/2020) mu pribudla vyživovacia povinnosť.

11. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p., keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti (t.j. vo výrokoch, v ktorých zvýšil vyživovaciu povinnosť na obe maloleté deti a otcovi povolil zročné výživné na obe maloleté deti za obdobie od 06.06.2018 do 30.04.2019 splácať v mesačných splátkach) vecne správne a podané odvolanie nie je dôvodné.

12. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

13. Prihliadajúc na obsah súdneho spisu sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožnil s dôvodmi vzťahujúcimi sa k odvolaním napadnutým výrokom I., II., III. a IV., v ktorých súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť na obe maloleté deti a otcovi povolil zročné výživné na obe maloleté deti za obdobie od 06.06.2018 do 30.04.2019 splácať v mesačných splátkach, v ktorom dostatočne a presvedčivo zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 C.s.p.) vzťahujúcimi sa k prijatému rozhodnutiu. Z uvedeného dôvodu využíva možnosť danú mu ust. § 387 ods.2 C.s.p. v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia vzťahujúcich sa k výrokuom I., II., III. a IV. a v záujme dôsledného vyporiadania sa s uplatnenými odvolacími dôvodmi dodáva nasledovné.

14. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Odvolací súd konštatuje, že podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane detí alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom, a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajú z ustanovenia z § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, resp. plnoletých detí odkázaných výživou na rodičoch, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

22. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti (resp. pri rozhodovaní o zmene výšky už určeného výživného) má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa; a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, vo vyššej miere zmierňujúce zdravotný hendikep a pod.. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod..

23. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval vecne správne v tom, že pri porovnaní rozsahu odôvodnených potrieb oboch maloletých konštatoval nepochybnú zmenu pomerov na ich strane vyplývajúcu už len zo samotného faktu uplynutia doby cca

4,5 roka od posledného súdneho rozhodnutia, kedy boli maloletí žiakmi 1. a 2. ročníka základnej školy a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie boli žiakmi 5. a 6. ročníka základnej školy a druh rozsah ich potrieb súvisiacich so základnými životnými nákladmi, s nákladmi na školskú činnosť sa už len z tohto dôvodu nepochybne zmenili. Súd prvej inštancie v posudzovanej veci správne zisťoval a zohľadňoval aj pomery na strane oboch rodičov maloletých detí existujúcich v čase ostatného rozhodovania súdu a v aktuálnom čase, ktoré podrobne uviedol v napadnutom rozhodnutí a pri rozhodovaní na ne aj prihliadal (vrátane výdavkov otca). Námietky otca uvedené v odvolaní o tom, že súd prvej inštancie nezobral do úvahy všetky skutočnosti, ktoré boli v konaní preukázané, neprihliadol ani na možnosti otca, ktorý v konaní riadne uviedol, aké výdavky musí nevyhnutne hradiť zo svojho príjmu na to, aby vedel zabezpečiť základné životné potreby seba, svojej manželky a maloletej dcéry, nemajú potom za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie týkajúcou sa rozsahu odôvodnených potrieb maloletých detí, ako i možností a schopností na strane otca. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie totiž nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení procesného predpisu alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

24. Pokiaľ otec v priebehu odvolacieho konania poukazuje na to, že od 17.02.2020 je nezamestnaný a zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a že mu pribudli dve vyživovacie povinnosti k deťom jeho manželky, ktoré si osvojil (na základe rozhodnutia Okresného súdu Nitra zo dňa 07.05.2020, č.k. 11P/56/2020-38) odvolací súd konštatuje, že otec má i napriek existujúcim zdravotným obmedzeniam povinnosť vykonávať aktivity smerujúce k získaniu akéhokoľvek pracovného miesta, v ktorom by dosahoval príjem potrebný na pokrytie základných odôvodnených potrieb nielen seba, ale i všetkých detí, ktoré sú na neho odkázané výživou. Z doloženej dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.01.2020 navyše nevyplýva, že dôvodom na skončenie pracovného pomeru boli otcom tvrdené zdravotné dôvody na jeho strane. Pokiaľ otec za situácie, v ktorej tvrdí, že nie je schopný uhrádzať vyživovaciu povinnosť voči maloletému C., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX, kedy sa dlhoročne okrem výživného inou formou na výchovu a výžive týchto maloletých detí inak nespokojuje a kedy dlhodobo ťarchu vyživovacej povinnosti a aj osobnej starostlivosti ponecháva na matke maloletých detí, nie je možné zohľadniť skutočnosť, že na základe dobrovoľného rozhodnutia si otec osvojil dve deti svojej súčasnej manželky (t.č. už plnoletého D. E., nar. XX.XX.XXXX a mal. P. E., nar. XX.XX.XXXX). Otec si musel byť vedomý toho, že dôsledkom jeho rozhodnutia bude pribudnutie vyživovacích povinností na jeho strane a tým aj zvýšenie nárokov na jeho osobu vo vzťahu k dosahovaniu príjmov dostatočných pre uspokojenie základných odôvodnených potrieb osôb odkázaných na neho výživou. Odvolací súd k námietkam otca, že z určeného výživného si bude hradiť matka aj svoje výdavky poznamenáva, že súdom prvej inštancie určené výživné, spolu s dávkou rodinných prídavkov na maloletých a primeranou čiastkou finančného plnenia zo strany matky (ktorá časť svojej vyživovacej povinnosti však i naďalej vyvažuje výlučnou osobnou starostlivosťou o deti) je postačujúce na pokrytie len základných odôvodnených potrieb maloletých (vrátane zabezpečenia bývania, nákladov na stravu, ošatenie, vzdelania a zdravotnej starostlivosti), ktorých potreby sa (vzhľadom na ich vek) blížia potrebám dospeléj osoby.

25. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a v záväznom výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (výrok VII.) podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p..

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).